

Elçin HÜSEYNBƏYLİ

Nəzakət xanımla (O, həm də Nəzakət Məmmədli (Məmmədova) imzası ilə yazır(dı)) ilk görüşümüz yadıma gəlir. Mənə elə gəlir ki, biz bu dünyaya gəlməzdən tanışq və bu, bir ruh məsələsidir. Amma gerçək dünyadakı yaddaşımı qurdalayanda məni onunla rəhmətlik Nahid Hacızadənin tanış elədiyini sanıram. Bəlkə də gözəl şairəmiz və indi o dünyada bizi səbirsizliklə gözləyən Fərqa-nə xanım tanış eləmişdi, ya bəlkə...

Ona görə deyirəm də: biz Nəzakət xanımla min illərin tanışığıq.

Bu saf qəlblə, gülürüz, istedadlı xanım mənə "yaşadım oğlan" deyir. Mən də cavabında "eşidirəm, yaşadım xanım" deyirəm.

Onu xatırlayıram ki, Nəzakət xanım öz müdiri və sələfi Nahid müəllimi çox istəyənlərdən, ruhunu daim yüksək tutan insanlardan biridir. Hər adama bu qabliyyət verilmir.

Nəvələrini özündən və sözündən (yazılarından) çox istəyir. Kim nəvəsini özündən artıq istəyir ki... Egoistlərdən başqa.

Onun yaradıcılığı haqqında ünlü tənqidçilərimiz, qələm adamlarımız genişürəkli söz deyiblər, adına və yaradıcılığına kitab bağlayıblar.

Onun şeirləri kaledoskopdur

İlk baxışdan o oxunmuş kitab təsiri başışlaya bilər. Amma insan elə bir varlıqdır ki, onu Tanrıdan başqa heç kim oxuya bilməz. Bir də ki, insan axıra kimi oxunarsa, maraqlı olmaz, illah da ki, qadın ola. Gözəl bir deyim yadınızdadır? Özünü bilməyəndən (tanımayanlardan) qorx! Nəzakət xanım, mənəcə, özünü tanyanlardandır, çün-

ki nə istədiyini bilir. Nəzakət xanımın şəxsiyyəti yaradıcılığından üstündür, insanlığı poeziyada parlayan işıqdır. Ağ eləmədim ki?! Qoy Barat Vüsalın əvəzindən deyim: O, "sözdən düşən işıqdır, ağırıyan ruhdur!"

Nəzakət Məmmədlinin adına araşdırmaçı Allahverdi Eminov ("Nəzakət Məmmədlinin yaradıcılıq yolu"), şair Hikmət Məlikzadə ("Nəzakət Məmmədovanın yaradıcılığında vətən kodları") kitab bağlayıblar. Mən də kitab yazsaydım, "Yurd dediyin bu torpaq"dan başlayardım. Çünki bu kitab "Ruhun poe-

tik yaddaşı"dır (Sona Vəliyeva). Çünki "yurd dediyi bu torpaq onun ünvanıdır, adıdır, babalarına, övladlarına hesabatıdır."

Şairə Nəzakət haqqında yazsaydım, gerek deyəydim ki, onun yaradıcılığında vətən də var, təbiət də, insan da, onlara sevgi də. Amma mən demirəm, özü deyir: "Yurd dediyim bu torpaq ağır-ağır elimdi. Qəlbləri ovsunlayan şirin ana dilimdi!"

Onun haqqında yazsaydım, belə deyərdim: Nəzakət xanımın yaddaşı vətən yaddaşıdır, ağrısı vətən ağrısıdır, sevinci vətən sevincidir.

Qarabağ dərdi "Yurd dediyim bu torpaq" kitabının mayasıdır. Çünki "Şuşanın, Laçının acı nisgili millətin köksündə xəncərdi, xəncər, həsrət dağlarına dir-səklənərək qərib taleyinə baxır Kəlbəcər."

Bu ağrının sonunda başqa bir hayqırtı gəlir. Öncəgörümlə, torpalqarın azad olunacağına ümid belə yozulur: "Vətən çırpınırdı ağır içində, qıvrıla-qıvrıla qalmışdı yollar. Qeyrət qılıncını çəkib gərdirdi vətəni anatək sevən oğullar!"

Nəzakət Məmmədli imzası poeziyamızın özünə məxsus çalarlarıdır. Onun şeirləri kaledoskopdur. Arxada qoyduğu yaradıcılığı və həyatı öz rənglərilə həmin kaledoskopa oxşayır. Və o rənglərdən biz oxuculara da pay düşür...